

Interjú

AGRÁRHITELEZÉS STRATÉGIAI SZEMLÉLETTEL

Az MBH Bank a magyar élelmiszer-gazdaság meghatározó hitelezőjeként kulcsszerepet tölt be az agrárszektor vállalkozásainak finanszírozásában. Annak ellenére, hogy az ágazatnak számos problémával kellett megküzdeni az elmúlt néhány évben, a bank a jövőben is kiemelkedő lehetőséget lát a magyar mezőgazdaság fejlődésében. Üzleti stratégiájára és termékfejlesztésére támaszkodva, illetve az ágazat szereplőivel kialakított szoros együttműködésére alapozva megkülönböztetett figyelemmel tekint a hazai agráriumban rejlő fejlődési lehetőségek kiaknázására, az agrárszektor piaci alkalmazkodásának, versenyképességének és jövedelmezőségének előmozdítására. Ezekről a témákról beszélgettünk *Hollósi Dávid*dal, az *MBH Bank Agrár- és Élelmiszeripari Üzletágának* ügyvezető igazgatójával.

A növekvő ágazati és globális bizonytalanságok, kihívások közepette milyen szerepet tölt be a bank az agrárium finanszírozásában?

A magyar bankszektorban az MBH Banknál egyedülként működünk önálló agrár- és élelmiszeripari üzletággal, ami önmagában is mutatja az ágazat iránti elkötelezettségünket. Egyértelműen stratégiai területként tekintünk az élelmiszer-gazdaságra. A hazai mezőgazdaságban és élelmiszeriparban minden negyedik forintot az MBH Bank biztosítja hitel formájában, azonban a teljes termék-pályán betöltött finanszírozási szerepe - ideértve például a mezőgazdasági input- és terménykereskedőket - ennél is nagyobb. Ez is tükrözi, hogy nem csak a mezőgazdaságban és az élelmiszeriparban gondolkodunk, a teljes értékláncot finanszírozzuk - regionális szinten csaknem 40 Agrárcentrumunkban, illetve külön csapatunkkal azon nagyvállalati agrár- és élelmiszeripari szereplők körében is, amelyek már nemzetgazdasági szinten is előmozdítják az ágazat fejlődését. Bár a teljes mezőgazdasági és élelmiszeripari hitelpiac az elmúlt pár évben alapvetően stagnált, az MBH Banknál növelni tudtuk piaci részesedésünket. Igyekszünk gyors, rugalmas és hatékony szolgáltatásokkal segíteni az agrárvállalkozásokat, amelyek manapság már nemcsak a finanszírozást foglalják magukban, hanem például a tervezést és a tanácsadást is.

Mekkora veszteséget okozott és milyen további következményei lehetnek az év első felében megjelent állatbetegségeknek?

A legnagyobb félelmet egyértelműen a tavasszal megjelent ragadós száj- és körömfájás okozta az ágazatban. Ennek az agrárgaz-

HOLLÓSI DÁVID

TÖBB SOKKATHÁS IS ÉRTE A HAZAI ÉLELMISZER-ELŐÁLLÍTÁST, DE EZEK EGYÜTTAL LEHETŐSÉGET IS JELENTETTEK AZ ALKALMAZKODÁSRA.

dasági kára 30-50 milliárd forintra tehető, és bár ez is jelentős, a veszély mértékét tekintve lehetett volna nagyságrendekkel rosszabb is. Az egyéb állatbetegségek közül a hazai agráriumot leginkább a madárinfluenza sújtja, ami mára szinte endemikussá vált. A kereskedelmi korlátozások miatt ezen ágazatok esetében átmenetileg elvesznek az exportpiacok, az elmúlt évek tapasztalatai alapján azonban szerencsére vissza lehet szerezni őket.

Ami a hosszabb távú következményeket illeti, mondhatjuk, hogy a madárinfluenzával már megtanult együtt élni az ágazat. Komoly lépés volt idén a „termeléspihentetési” pályázat megjelenése, érdeklődve várja a szektor, hogy milyen volument fog elérni a termeléssel ideiglenesen felhagyók száma, és ez miként fog hatni a víziszárnyas-ágazatra. A ragadós száj- és körömfájás azonban főként egy olyan ágazatot érintett – a szarvasmarha-tenyésztést –, amely hosszú idő múltán találkozott ilyen komoly kihívással, hiszen a betegség több mint ötven év után jelent meg újból Magyarországon. Véleményünk szerint ebben az ágazatban a járványvédelem és telepi higiénia nagyságrendeket fog javulni a járvány hatására, noha természetesen eddig is voltak olyan gazdaságok, amelyek már megfelelő védelemmel rendelkeztek. Tudomásul kell vennünk, hogy ezek az állatbetegségek valamilyen módon mindig jelen lesznek a világban, így Európában egyaránt. A Magyarországon is megjelenő fertőzések pedig intő jelként szolgáltak arra, hogy fel kell készülnünk ezek minél hatékonyabb kivédésére.

Egyre jelentősebben befolyásolják a szélsőséges környezeti viszonyok a növénytermesztést. Milyen tendencia várható az ágazatban és annak finanszírozásában?

Ami talán a legfontosabb, hogy az időjárási szélsőségek még inkább egyértelművé tették, hogy az „így szoktuk” módszer már nem működik. Rövid távú hatásként az látszik, hogy átalakulóban van a vetésszerkezet. A kukorica vetésterülete csökkenőben, a helyét a búza és a napraforgó, illetve az árpa tölti be. Hosszabb távon pozitív fejlemény lenne, ha az öntözés lehetőségének bővülése mellett diverzifikáltabbá válna a vetésszerkezet, és egyre több magas hozzáadott értékű növényt termesztünk, például zöldeket. Ugyanakkor kulcskérdés a kukorica megtartása a vetésszerkezetben, ugyanis meghatározó takarmányalapanyag a felívelő pályán lévő állattenyésztés számára. Emellett a kukoricát feldolgozó ipari létesítményeknek is fontos, hogy hazai, közeli elérhető alapanyagot dolgozzanak fel.

Ahogy korábban említettem, az ágazatra megfelelő stratégiai szemlélettel kell tekinteni. A 2020-as évek rendkívül sok kihívást hoztak az ágazat számára, ami a finanszírozásban is némileg növelte a kockázatokat, azonban ezeket kezelni kell, és nem feltétlenül kerülni. Három-négy gyengébb évtől nem válik nem hitelezhetővé az ágazat, hiszen továbbra is kiváló termelési alapokkal rendelkezünk. Az alkalmazkodás azonban gazdálkodói szinten is időt vesz igénybe. A nem teljesítő hitelek aránya továbbra is a nemzetgazdasági átlag alatt van, tehát továbbra is jó adósok a mezőgazdasági vállalkozások.

A KAP Stratégiai Terv keretein belül elérhető támogatások hogyan használhatók fel a leghatékonyabban az agrárium fejlődésének és versenyképességének biztosításához?

Fontos, hogy ezeket a forrásokat ne egyszerűen „elköltssük”, hanem befektessük, és átgondoltan, a termelés hatékonyságának minden elemét szem előtt tartva valósuljanak meg a beruházások. A 2020-as években több sokkhatás is érte a hazai élelmiszer-előállítását, de ezek egyúttal lehetőséget is jelentettek az alkalmazkodásra. A kis- és a nagygazdaságoknak is meg kell tanulniuk energiahatékonyan gazdálkodni – az állattartóknak még a járványvédelmet is szem előtt tartva –, és minél inkább törekedni a minőségorientált termelésre. A nap végén ezek ugyanis nagy valószínűséggel magasabb hozzáadott értéket is fognak jelenteni. Emellett fontos az is, hogy minden beruházásnak alapos tervezés és valós piaci igény legyen az alapja. Azáltal, hogy az élelmiszeripar hangsúlyossá vált az új pályázati programban, a termékpályákban való gondolkodás is tovább erősödhet. Banki oldalról pedig kifejezetten jó adottságokkal és felkészültséggel rendelkezünk a program üzletileg is eredményes finanszírozásának biztosításához.

A KAP Stratégiai Terv pályázatainak megjelenésével látnak-e változást az agrárügyfelek fejlesztési magatartásában? Milyen hatással lehet a kamat- és garanciadíj-támogatás a projektek finanszírozására és megvalósítására?

Azt már tavaly év végén – a pályázati kérelmek beadásának határidejénél – láthattuk, hogy komoly túljelentkezés van egyes jogcímekre. Ez kedvező, ugyanis a jelenlegi nehéz piaci és termelési környezet ellenére is azt tükrözi, hogy az ágazatnak van jövőbe vetett hite és pozitív stratégiai szemlélete. A kamat- és garanciadíj-támogatás pedig kiemelten fontos a jelenlegi pénzügyi környezetben, hiszen nagyban támogatja a beruházások megtérülését, illetve önmagában már a beruházási döntések megszületését is. Nem egyszerű a folyamat, de megéri, mert jelentősen csökkentheti a kamatterheket. Amíg a piaci kamat jelenleg 8-10 százalékos körül alakul, a kamattámogatással ez a szint akár a fele, 4-5 százalékos is lehet. Ez pedig nagy különbség a projektek megvalósulása szempontjából.

Az agrárgarancia miként segíti az agrárszektor szereplőit? Hogyan működik a bank és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány közötti együttműködés?

Az alapítvány kezességvállalása mind a bank számára garanciát jelent a biztos finanszírozásra. Jelentősen csökkenti a hitelkockázatot, és ezáltal elősegíti az ágazatban tevékenykedő vállalkozások finanszírozását. Az ügyfelek számára megkönnyíti, hogy forráshoz jussanak, ezáltal megvalósítsák a hatékonyságot és a versenyképességet növelő céljaikat egy olyan, kihívásokkal teli időszakban, mint a mostani. Az agrárvállalkozások pedig nem utolsósorban időt és költségeket takaríthatnak meg általa. Az alapítványi kezességvállalásnak tehát meghatározó szerepe van, ennek megfelelően rendkívül szoros a szakmai kapcsolat és együttműködés közöttünk. Erre kiváló példa a kamat- és kezességdíj-támogatás rendszere. Ez vadonatúj eleme a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervben megvalósuló beruházási programnak, amely a fent említettek szerint kulcsfontosságú lesz a projektek sikerében.

Finanszírozás

AZ ALAPÍTVÁNYI KEZESSÉGVÁLLALÁS SZEREPE AZ AGRÁR- ÉS VIDÉKFEJLESZTÉS FINANSZÍROZÁSÁBAN

Az agrár- és vidékfejlesztési célok, így a KAP Stratégiai Terv beruházásainak sikeres megvalósításában az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalásának is kiemelkedő jelentősége van. A fejlesztési projektek ugyanis nagyobb hányadban valósulhatnak meg, ha a támogatásokat kedvezményes kezességvállalás, kamat- és garanciadíj-támogatás egészíti ki. Az agrárszektor pályázataihoz kapcsolódó projektek esetében nagyobb lehet a banki kockázatvállalási hajlandóság. A vidékfejlesztési beruházások finanszírozásához kapcsolódó hitelintézeti termékek kidolgozásában és működtetésében egyaránt segítő szerepet játszik az AVHGA kedvező feltételű kezessége.

Önerő-kiegészítő hitel / beruházási hitel

A KAP Stratégiai Terv pályázatán elnyert vissza nem térítendő támogatás a beruházási költségeknek csupán egy részét fedezi, emellett önerőt is biztosítaniuk kell a vállalkozásoknak, amely leggyakrabban hitelfelvétellel történik meg. A projekt megvalósítását szolgáló elszámolható költségelemek részét képező önerő-kiegészítő hitelhez AVHGA-kezesség kapcsolódhat. A támogatási intenzitás számításánál a kezesség támogatástartalmát is figyelembe kell venni. A támogatott beruházási pályázatoknál lehetőség van arra, hogy a támogatási intenzitás legfeljebb 65 százalék legyen, amelyből maximum 10 százalékpont vissza nem térítendő kamattámogatásként, maximum 5 százalékpont pedig a hitelt biztosító kezességvállalási díjhoz adott vissza nem térítendő kezességi díjtámogatásként vehető igénybe.

Pályázati forrás nélküli hitel

Ha egy vállalkozás pályázati forrás nélkül is belevág beruházási projektjébe (például a támogató okirat átvétele előtt), vagy a projekt megvalósítását szolgáló, de nem elszámolható költségeket finanszírozó hitelt vesz fel, ahhoz is kapcsolódhat alapítványi kezesség. A támogatási intenzitás számítása során nem kell ezen ügylettípushoz kapcsolódóan a kezesség támogatástartalmát figyelembe venni.

Támogatás-előfinanszírozó hitel

Ha a vállalkozás nem akar támogatási előleget felvenni, vagy az előleg felvétele mellett is gondot okoz neki a finanszírozás, a támogatás-előfinanszírozó hitel jelent számára megoldást. A már elnyert, de majd csak utólagosan folyósított pályázati támogatás előrehozott banki finanszírozásához AVHGA-kezesség kapcsolódhat. A támogatási intenzitás számításánál ezen ügylettípushoz kapcsolódó kezesség támogatástartalmát nem kell figyelembe venni.

Forgóeszközhitel

A támogatott projekt működtetéséhez nélkülözhetetlen forgóeszközök finanszírozására is szükség van. A megvalósult projekt működtetését szolgáló, és a támogatási konstrukció szerint nem elszámolható költségeket finanszírozó hitelhez (például folyószámla, forgóeszközhitel, áfa-előfinanszírozás vagy egyéb kiegészítő eszközhitel) kapcsolódhat AVHGA kezesség. A támogatási intenzitás számítása során ezen ügylettípushoz kapcsolódó kezesség támogatástartalmát nem kell figyelembe venni.

Támogatás

A TANYASI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE

Megjelent a KAP Stratégiai Terv „Vidéki infrastruktúra fejlesztések támogatása tanyákon” című (KAP-RD42-1-25 kódszámú) pályázati felhívása, amelyre 2025-ben és 2026-ban két-két szakaszban lehet jelentkezni. Az idei év őszén **szeptember 4. és 17. között**, illetve **szeptember 18. és október 1. között** adhatók be a támogatási kérelmek. A konstrukció célja a tanyák kisléptékű infrastruktúra-fejlesztésének segítése annak érdekében, hogy javuljon a vidéki településeken élők életminősége, valamint erősödjön a vidék lakosságmegtartó képessége. A települések peremvidékein élő tanyasi lakosság számára kiemelt fontosságú az alapvető szolgáltatások biztosítása és a mindennapi élet megkönnyítése. A tanyák létfontosságú szolgáltatásokkal való ellátottságának elválaszthatatlan részét képezi a tiszta ivóvízhez

történő hozzáférés biztosítása, valamint a villamosenergia- és a szennyvízhálózat kiépítése. A kiírás támogatja a villamosenergia-ellátás biztosítását, továbbá a megújuló energia felhasználását lehetővé tevő, a háztartási léptékű ivóvízellátást és szennyvízkezelést szolgáló fejlesztések megvalósítását. A rendelkezésre álló támogatási keretösszeg 15 milliárd forint.

A vidéki térségben található tanyán élő és gazdálkodó magánszemélyek adhatnak be támogatási kérelmet. A vissza nem térítendő támogatás maximális mértéke a megvalósított fejlesztéstől függően az elszámolható költségek 80-95 százaléka lehet. Az elérhető támogatás – ugyancsak a megvalósított beruházások jellegéhez igazodva – pályázónként legfeljebb 12-25 millió forint összegű lehet.

Interjú

A MINŐSÉG ÉS A MÉG MAGASABB HOZZÁADOTT ÉRTÉK A CÉL

Tíz éve pályázati támogatás nélkül vágtak bele egy vetőmagüzem építésébe, most pedig a hatékonyság növelése céljából fejlesztik az üzemet. A Baranya vármegye nyugati részén, *Hobolban* gazdálkodó *Pap és Papp Mezőgazdasági Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.* gazdálkodását *Baranyi Attila* ügyvezető mutatja be.

Baranyi Attila: A céget még az apósom, Papp Imre és a testvére alapította 1996-ban. Heves vármegyeiként Gödöllőn tanultam, és ott ismertem meg a feleségemet. Én 2003-ban végeztem, ő pedig két évvel később, és az életünket Heves vármegyében indítottuk el. A Bükk Nemzeti Park Igazgatóságánál dolgoztam, de egy komolyabb köztisztviselői leépítés áldozatául estem. Apósom testvére pedig éppen ebben az időben határozott úgy, hogy kiszáll a vállalkozásból, így kézenfekvő volt, hogy ha már az agrárszakmát tanultuk, akkor vegyük át a helyét. Mivel a vállalkozásból való kilépése nem valamiféle konfliktus következménye volt, a csere zökkenőmentesen zajlott le.

Mekkora területen gazdálkodtak a tulajdonosváltás idején?

A gazdálkodásunk területe gyakorlatilag majdnem ugyanakkora volt, mint a mostani, ami 530 hektár. Nagyjából 20-50 hektárt növekedett azóta, hogy beléptünk a kft.-be. Apósomék a hadifogoly édesapjuk után kaptak kárpótlást, abból sikerült a földeket megvásárolniuk. Az 530 hektárból így 430 hektár a család tulajdonában van, a fennmaradó részt pedig béreljük. Nem is terveztünk nagyobb léptékű földterület-növekedést, hanem ezeket a bérleményeket próbáljuk szép lassan megvásárolni.

Miként változott az elmúlt időszakban a kft. profilja?

Azt mondhatom, hogy a vetőmag-feldolgozás velünk került be a cégbe, illetve vált az egyik prioritássá. Apósomék korábban is

foglalkoztak szójavetőmag-előállításal, de a fémzárolásig nem jutottak el, csak alapanyagot termeltek, amit a termeltetők vásároltak fel tőlük. Bátran mondhatom, hogy a mi ötletünk volt az, hogy ebben kicsit elmélyülhetnénk, és akkor nagyobb hozzáadott értékkel nagyobb stabilitást tudnánk elérni.

Hogyan lett ebből a tervből valóság?

Terveztünk egy vetőmagüzemet, amire annak idején - 2015 körül - indult is pályázat. Erre természetesen mi is beadtuk a kérelmünket, de sikertelenül, mert elutasították a pályázatunkat. Akkor úgy határoztunk, hogy önerő és hitel segítségével mégis megpróbáljuk felépíteni az üzemet. Ez akkor egy 250 millió forintos projekt volt, amit így sikerült megvalósítanunk, és 2017-ben kész lett az üzem.

Kicsit visszatérve a gazdaságra, milyen kultúrákkal foglalkoznak?

A gazdaságunk felépítése nagy vonalakban úgy néz ki, hogy a terület egyharmadán kalászt, egyharmadán szóját, egyharmadán pedig kukoricát termelünk. Mostanra pedig eljutottunk oda, hogy a teljes kalászos-, illetve szójaterületen vetőmagcéllal termesztünk, az egyetlen konvencionális termékünk pedig a takarmánykukorica. Közben elkezdtük a kukorica termőterületét csökkenteni, mert itt is próbálunk a magasabb hozzáadott érték irányába elmozdulni, illetve a vetőmagüzem kihasználtságát emelni. Ezért aprómag-termesztéssel is foglalkozunk, van lóbabunk, bükkönyünk, vörösherénk, lenünk és olajlenünk is, valamint cirokvetőmagot is előállítunk. Utóbbiakat a kukorica termőterület rovására. A kukorica egyébként is szorul vissza az éghajlatváltozás következményeként, de a mi térségünkről most még elmondható, hogy gyakorlatilag egy oázisnak tekinthető, még ebben az átalakuló klímahelyzetben is. Mi ugyanis a Fekete-víz nevű patak és a Dráva korábbi öntésterületén gazdálkodunk, ami 200 évvel ezelőtt erdős terület volt holtágakkal. A környékünkön réti talajok vannak, magas a talajvíz, így igazából minden elősegíti azt, hogy a téli csapadékot nagyon hosszan meg tudjuk tartani, ebből fakadóan pedig a mi szűk térségünkben a kukoricatermesztés is gazdaságos még.

A területi adottságok ellenére szükséges az öntözés is?

Nincs öntözőrendszerünk, jelenleg ezek a természeti adottságok és a vízmegtartást szolgáló alternatív termelési módszerek nyújtják a kukoricatermesztés biztonságát. A minimum művelés, valamint a sávós és a forgatás nélküli művelés az, amiben nagy potenciált látunk. Körülbelül 6-7 éve álltunk át, és bár akkor ez a művelési mód még nem volt nagy divat, de azt sem mondhatom, hogy pionírok lettünk volna ezen a területen. A vízmegőrzés fontos számunkra, ezért ehhez igazítottuk a technológiánkat.

Mekkora kapacitású a vetőmagüzemük?

A vetőmagüzemünk kapacitását úgy állítottuk be, hogy a saját területünkről származó alapanyag feldolgozására szolgáljon, vagyis bérfeldolgozást nem nagyon tudunk vállalni, és szűk az integrációs

BARANYI ATTILA

A MINIMUM MŰVELÉS, VALAMINT A SÁVOS ÉS A FORGATÁS NÉLKÜLI MŰVELÉS AZ, AMIBEN NAGY POTENCIÁLT LÁTUNK.

körünk is. Ez azt jelenti, hogy a terméshozamtól függően kalászos-vetőmagból évi 1500-1700 tonna mennyiséget dolgozunk fel, szójából pedig szintén a termés függvényében 700 és 900 tonna közötti a feldolgozott mennyiség. A vetőmagüzem működtetése megnöveli a humánerőforrás-igényünket, egy 530 hektáros konvencionális üzemet el lehet látni 4-5 fő segítségével, míg nálunk 14 fő a foglalkoztatotti létszám.

Miért nem gondolkodtak nagyobb mennyiségben?

A minőségből nem szeretnénk engedni, ezért kizárólag olyan partnereket keresünk meg, akiknél biztosított a megfelelő minőségű alapanyag. Értékesítésünk ugyanakkor elég széles körű. A gabona-vetőmagokat 100 százalékban itthoni vevőknek adjuk el, mégpedig kétféle módon. Az egyik a franchise-rendszer, tehát megvásároljuk a fajtatulajdonos alapanyagát, feldolgozzuk, majd mi értékesítünk, ami után licenccdíjat fizetünk, a másik pedig a termeltetés. Szerencsére - ezt szerénység nélkül mondhatom - viszonylag jó hírnök van, ezért sok a megkeresés. Megállapodunk, hány hektárt szaporítsunk le a megbízónak, viszont ebben az esetben az értékesítés felelőssége már az övé. Nyilván az utóbbiban van a kevesebb pénz, de a nagyobb értékesítési biztonság, míg az első verziónál éppen fordítva lehet, az egy jobb bevételi forrás, jelenleg nagyobb értékesítési kockázat mellett.

Annak idején hogyan sikerült hitelhez jutniuk, illetve azóta milyen módon finanszírozzák a működést?

Az akkor egy takarékszövetkezetes hitel volt, azóta pedig a K&H Bankkal is jó kapcsolatunk alakult ki, néhány éve vannak náluk hiteleink. Többek között egy Agrár Széchenyi Kártya, melyhez kapcsolódik garanciavállalás az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítványtól. Amikor felvettük ezeket a hiteleket, a likviditást biztosították a számunkra, és ebben a mostani, illetve még inkább a hitelfelvételkor meglévő kamatkörnyezetben egy piaci alapon működő hitelt nem tudtunk volna, illetve most sem tudnánk kitermelni. A garanciával együtt viszont az alá a küszöb alá esett a kamat és a kezelési költség, aminél már érdemes volt élni a lehetőséggel. A konstrukció nagy segítséget jelentett számunkra, a likviditás biztosításával lehetővé teszi a fejlesztéseket, például a

gépvásárlásokat, de fontos abban is, hogy bevételi szempontból „üres” időszakokban rendelkezésre áll, hiszen a béreket, a rezsit és a fejlesztéseket is finanszírozni kell.

Milyen fejlesztéseket terveznek az elkövetkező időkből?

Jelenleg is folyamatban van egy beruházásunk, amihez szintén próbálunk pályázati segítséget is igénybe venni, amely a vetőmagüzem versenyképességét szolgálja. Egy automatizált vetőmagszákolót és palettázórendszert fogunk megvalósítani, ami lehetővé teszi, hogy papírszákból darabra kiserelt szója-, illetve kilóra kiserelt gabona-vetőmagokat fogunk tudni értékesíteni. A pályázat eredményéről még nincs határozat, de úgy döntöttünk, nem várjuk meg azt, hanem megkezdjük a beruházás megvalósítását. Ehhez például most nagyon nagy segítséget jelent az, hogy van egy folyószámlahitel-keretünk, amelyhez alkalmanként hozzá tudunk nyúlni. Az említett fejlesztés is egy jelentős összegű, százezer eurós beruházás, amelyhez nem vettünk igénybe új hitelt, hanem a rendelkezésünkre álló folyószámlahitelt, illetve a Széchenyi Kártya Program keretein belül a Beruházási Hitel Max+ lehetőségeit használjuk ki.

Milyen lehetőségeket lát a vállalkozás fejlesztésével kapcsolatban?

A hatékonyság és a minőség fejlesztésében látok potenciált. Mi kísérletező kedvű vállalkozás vagyunk, keressük az új lehetőségeket, új növények, új termelési rendszerek után nézünk, és a meglévő technológiákat is próbáljuk saját viszonyainkra adaptálni. Most nagyon nehéz pontosan látni, milyen jövő előtt áll a mezőgazdaság, de úgy gondolom, hogy jelentős átrendeződések következnek, vagyis lesznek életképes és életképtelen gazdálkodók és gazdaságok, és mi nagyon szeretnénk tíz év múlva is ezzel foglalkozni. Ebben a hatékonyság a kulcs, és mi szeretnénk kihasználni a digitális fejlesztésekben rejlő lehetőségeket is. Futnak olyan projektjeink, amelyekben mesterséges intelligenciát próbálunk használni gyomfelismerésre, a vetőmagban jellemzően nehezen tisztítható gyomoknak a kiszűrésére. Azt gondolom, hogy továbbra is ott tudunk maradni a piacon, de bízom benne, hogy egy kicsit magasabb szinten.

Támogatás

A FIATAL MEZŐGAZDASÁGI TERMELŐK GAZDÁLKODÁSÁNAK SEGÍTÉSE

A KAP Stratégiai Terv keretében hozzáférhető a „**Fiatal mezőgazdasági termelők elindulásának és beruházásainak támogatása**” című (KAP-RD05-RD01b-1-25) pályázati felhívás. A konstrukció két fő célterületen kíván segítséget nyújtani.

- 1) A mezőgazdaságban tapasztalható előregedés megállítása, az agrár-nemzedékváltás ösztönzése, valamint a fiatalok vidékről történő elvándorlásának csökkentése érdekében olyan támogatás biztosítása, amely a mezőgazdasági termeléssel élethivatásszerűen foglalkozni kívánó gazdálkodók indulását segíti elő.
- 2) A fiatal mezőgazdasági termelők által vezetett üzemek versenyképességének, hozzáadottérték-termelésének fokozása új, innovatív termesztési, tenyésztési és termelési technológiák elterjesztésének és fejlesztésének támogatásával.

Támogatási kérelmet fiatal mezőgazdasági termelő, illetve fiatal mezőgazdasági termelő tényleges és hosszú távú ellenőrzése alatt álló jogi személy (vállalkozás) adhat be. A pályázatot benyújtó

kedvezményezett egy támogatási kérelem alapján részesíthető támogatásban, a támogatott projektnek az első és a második célterületre egyaránt ki kell terjednie. A nyertes pályázó tehát a két célterület alapján támogatott tevékenységek együttes megvalósítása esetén részesíthető támogatásban. A kérelmek benyújtására 2025-ben és 2026-ban is két-két szakaszban van lehetőség. Az idei évben július 16. és 29. között, valamint július 30. és augusztus 12. között lehetett a pályázatokat benyújtani, míg jövőre az év első hónapjaiban lesz hozzáférhető a pályázat, így **2026. február 11. és 24. között, majd február 25-től március 10-ig.** A teljes támogatási keretösszeg 79 milliárd forint, amelyből 39 milliárd forint szolgálja a kiírás első, 40 milliárd forint pedig a kiírás második célterületét. A támogatás vissza nem térítendő, egyszögű átalánytámogatás formájában és tételes költségelszámolás alapján igényelhető. Az igényelhető támogatás kérelmezőnként az első célterület esetében legfeljebb 16,5 millió forint, míg a másodiknál minimum 10,5 millió forint, maximum 75 millió forint lehet.

KÁRENYHÍTŐ JUTTATÁS ELŐLEGFIZETÉSE

A 2025. évi tavaszi fagykárrel érintett szőlő- és gyümölcsültetvények után igényelhető kárenyhítő juttatás előrehozott kifizetéséről szóló 197/2025. (VII. 8.) Korm. rendelet alapján a termelők kárenyhítő juttatás iránti előlegfizetési kérelmet nyújthattak be 2025. július 16. és 2025. július 31. között. Az előleg igénylésére azon mezőgazdasági termelő jogosult, aki a 2025. évben tagja a kárenyhítési kockázatközösségnek; az ez évben benyújtott egységes kérelme tartalmaz legalább egy hektár termő szőlő-, illetve gyümölcsültetvényt; az agrárkár-megállapító szerv döntése értelmében a tavaszi fagy által károsított területe az egységes kérelemben bejelentett termőre for-

dult területének legalább a fele, illetve a várható átlagos hozamcsökkenés eléri az 50 százalékot. A szűkös határidő miatt az előlegfizetési kérelem az agrárkár-megállapító szerv döntése nélkül is benyújtható volt, de annak beszerzése továbbra is elengedhetetlen. A kérelmekről a Kincstár legkésőbb 2025. augusztus végéig dönt, az előleg összegét pedig ezt követően folyósítja a termelők részére. Az előleg beleszámít a mezőgazdasági termelőnek járó, a 2025. kárenyhítési évre megállapításra kerülő kárenyhítő juttatás teljes összegébe. Az előlegfizetési kérelem nem minősül a kárenyhítő juttatás iránti kérelem benyújtásának, amelyet 2025. november 1. és 30. között kell beadni.

AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY

A vidékért kezkeskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes díjú kezességvállalása révén támogatja a gazdálkodókat fejlesztéseik megvalósításában, versenyképességük növelésében.

Az AVHGA kezessége segít, ha a vállalkozás:

- pályázni kíván beruházásokhoz kapcsolódó támogatásokra, de az induláshoz szükséges önrészt csak hitelekkel tudja előteremteni
- beruházási hitelt szeretne felvenni
- növelni szeretné a forráshoz jutás esélyét
- meglévő fedezeteit nem kívánja jelzáloggal terhelni
- rövid távú finanszírozás céljából forgóeszköz- vagy folyószámlahitel igénylését tervezi
- kedvezőbbé tenné a bankkal való tárgyalási pozícióját, például más fedezet kiváltásával
- kevés fedezetként bevonható vagyonnal, ingósággal vagy ingatlanlall rendelkezik hitelfelvételkor

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | 1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760 | E-mail: office@avhga.hu | www.avhga.hu

Támogatás

ÖNTÖZÉSFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁS

Az idei év őszén két szakaszban adhatók be támogatási kérelmek az „Öntözésfejlesztési és vízfelhasználás hatékonyságát javító mezőgazdasági üzemben belüli komplex beruházások támogatása” című (KAP-RD12-RD01c-1-24 kódszámú) és az „Öntözésfejlesztési és vízfelhasználás hatékonyságát javító mezőgazdasági üzemben belüli beruházások támogatása” című (KAP-RD12-RD01c-2-24 kódszámú) pályázati felhívásokra. Az első kiírás esetében 2025. szeptember 3. és október 13. közé, illetve október 14. és 27. közé esnek a beadási időszakok, a második kiírás keretében pedig 2025. szeptember 2. és 15. között, továbbá szeptember 16. és 29. között lehet támogatási kérelmeket benyújtani.

A konstrukciók több célterületre irányulnak, így az öntözésfejlesztési és vízfelhasználási hatékonyságjavító, illetve a takarékos vízfelhasználást megalapozó zöld beruházások előmozdítására. Támogatható tevékenységek az öntözővíz felhasználásának hatékonyságát javító beruházások; a vízvisszatartási létesítmények vízkészlet-gazdálkodásának korszerűsítése; a melioráció és vízfelhasználás hatékonyabbá tétele; az öntözőberendezések energiafelhasználásának javítása. Támogatási kérelmet mezőgazdasági termelők vagy azok tagságával működő szövetkezetek; állami elismeréssel rendelkező együttműködések; a gyógynövénytermesztésben integrátori vagy feldolgozó tevékenységet folytató vállalkozások nyújthatnak be.

Az első kiírás esetében a teljes támogatási keretösszeg 49,3 milliárd forint, az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás minimum 200 millió, legfeljebb 5 milliárd forint. A második felhívásnál a támogatási keretösszeg összesen 16,5 milliárd forint, az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás legfeljebb 200 millió forint. A támogatás alapesetben az elszámolható költségek

maximum 50 százaléka lehet. A pályázó által elnyert vissza nem térítendő támogatás kiegészítéseként további kamat- és garanciadíj-támogatást lehet igényelni a beruházások könnyebb megvalósíthatósága érdekében, de a támogatási intenzitás maximális mértéke nem haladhatja meg a 65 százalékot.

VÍZGAZDÁLKODÁSI KÖZÖSSÉGEK TÁMOGATÁSA

A KAP Stratégiai Terv keretében meghirdetésre került a „Vízfelhasználás hatékonyságát javító fenntartható vízgazdálkodási közösségek támogatása” című (KAP-RD15-1-25 kódszámú) pályázati felhívás. A konstrukció célja a gazdák összefogásának erősítése az öntözés terén a fenntartható vízgazdálkodási közösségek megalakulásának és működésének támogatása révén. Az önkéntes összefogással a rendelkezésre álló vízkészlet hatékonyabb felhasználása valósul meg, hiszen a fenntartható vízgazdálkodási közösségek az öntözéshez szükséges infrastruktúrát együtt hozzák létre és üzemeltetik. Az agrárvállalkozások együttműködésének támogatása révén előtérbe kerül a víztaka-

rékos öntözési technológiák bevezetése, a víztakarékos öntözési infrastruktúra és a kapcsolódó műtárgyak fejlesztése, optimális üzemeltetése, hosszú távú fenntartása. A fenntartható vízgazdálkodási közösségek a KAP Stratégiai Terv öntözésfejlesztési pályázatain is sikeresebben vehetnek részt, hozzájárulva azok céljainak megvalósításához is.

Támogatási igényt az agrárminiszter által elismert fenntartható vízgazdálkodási közösségek nyújthatnak be. A kérelmeket 2025-ben és 2026-ban is két-két benyújtási szakaszban lehet beadni. Az idei évben szeptember 4. és 17. között, illetve szeptember 18. és október 1. között, majd

a 2026. évben tavasszal lesz hozzáférhető a pályázati kiírás. A teljes támogatási keretösszeg 2 milliárd forint. A támogatott célterületek:

- a) meglévő, közös érdekelttségű öntözőtelep(ek) üzemeltetése, fenntartása;
- b) új öntözésfejlesztési beruházások előkészítése. A felhívás keretében kizárólag olyan projekt támogatható, amely új együttműködést valósít meg, vagy már létező együttműködés által megvalósítandó új tevékenység(ek)re irányul.

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege legfeljebb 75 millió forint, míg a támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 90 százaléka lehet.

ÁLLATTARTÓ TELEPEK JÁRVÁNYVÉDELMI FEJLESZTÉSEINEK TÁMOGATÁSA

A KAP Stratégiai Terv keretében meghirdetésre került a „Szarvasmarha-, juh- és kecsketartó telepek járványvédelmi rendszereinek fejlesztése” című (KAP-RD01e-1-25 kódszámú) pályázati felhívás. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal laboratóriuma 2025 tavaszán azonosította Magyarországon a ragadós szájszáj- és körömfájás vírust. A rendkívül gyorsan fertőző, végzetes vírusos betegség főként a hasított körmű állatokat, vagyis a szarvasmarhaféléket, így a szarvasmarhát és a bivalyt, ideértve a bölényt is, illetve a juh-

és kecskeféléket veszélyezteti. Az állományt megtizedelő és az értékesítési lehetőségeket is negatívan befolyásoló betegség megjelenése rávilágított arra, hogy kiemelt fontosságú az állattartó telepek higiéniai szintjének fejlesztése. A fertőző betegségek megelőzése, illetve behurcolásuk és terjedésük kockázatának csökkentése érdekében a pályázati felhívás segítséget nyújt az érintett állattartóknak a szükséges technológiák és eszközök beszerzésében, valamint az infrastruktúra kialakításában, fejlesztésében.

A beruházásokra támogatási kérelmet mezőgazdasági termelők vagy azok tagságával működő szervezetek, illetve állami elismeréssel rendelkező együttműködések nyújthatnak be. A támogatási kérelmek beadására három szakaszt hirdettek meg, ebből az első kettő nyáron lezajlott, az őszi beadási időszak pedig **október 1. és 14.** között esedékes. A teljes támogatási keretösszeg 5 milliárd forint. A támogatás az elszámolható költségek maximum 70 százaléka lehet. Az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás kérelmezőnként legfeljebb 30 millió forint.

A KAP STRATÉGIAI TERV BERUHÁZÁSAINAK SIKERES MEGVALÓSÍTÁSÁT TÁMOGATÓ AVHGA-KEZESSÉG

A KAP Stratégiai Terv (KAP) keretein belül a beruházásokra vonatkozó pályázati kiírásokban a maximális támogatási intenzitás úgy került kialakításra, hogy a vissza nem térítendő támogatás a fejlesztéshez kapcsolódó költségeken túl a megvalósítás finanszírozására is igénybe vehető legyen. A beruházási pályázatoknál a legfeljebb 65 százalékos támogatási intenzitásból maximum 50 százalék beruházási támogatásként; maximum 10 százalék a támogatott fejlesztést finanszírozó hitelhez kapcsolódó kamattámogatásként; maximum 5 százalék pedig az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalási díjához adott garanciadíj-támogatásként vehető igénybe. A fenti kamat- és kezességdíj-támogatáshoz „A KAP Stratégiai Terv felhívásai alapján támogatott beruházások megvalósításához kapcsolódóan kamat és intézményi kezességvállalási díj támogatása” című (KAP-RD01a-RD01c-RD01d-RD01e-RD02-RD04a-RD04b-RD12-1-25 kódszámú) támogatási konstrukció alapján lehet hozzájutni.

A kiírás szerint a támogatási okirattal rendelkező kedvezményezett, ha az adott beruházási felhívás lehetővé teszi kamatköltség- és kezességdíj-támogatás nyújtását, a támogatásban részesített fejlesztés megvalósításához a szükséges önerő részbeni vagy teljes biztosításához felvett forint alapú beruházási hitel kamatköltségéhez vissza nem térítendő támogatást vehet igénybe. Az AVHGA intézményi kezességvállalás díjához kapcsolódó, szintén vissza nem térítendő támogatás abban az esetben is igényelhető, ha a vállalkozás valamilyen feltétel miatt nem tud, vagy nem kíván a kamattámogatásra pályázni. A támogatási kérelem benyújtására 2025. június 16-ától 2028. június 30-ig, a nyertes KAP beruházási pályázat támogatási okiratának véglegessé válását követően van lehetőség. Amennyiben a kedvezményezett több beruházási támogatási kérelme esetében is rendelkezik véglegessé vált támogatási okirattal, úgy a kamatköltség- és kezességdíj-támogatási kérelmet az egyes beruházási projektekre külön-külön kell benyújtania.

Az agrárium folyamatos fejlesztése nemcsak a mezőgazdasági ágazat versenyképességét erősíti, hanem hozzájárul a vidéki közösségek gazdasági és társadalmi megújulásához is. Finanszírozás terén az új KAP Stratégiai Terv jelentős előrelépéseket eredményezhet. Az Agrárminisztérium már nemcsak a beruházás megvalósításához kapcsolódó vissza nem térítendő támogatást nyújt, hanem a hitelfelvétel költségeinek egy részét is átvállalja, vissza nem térítendő támogatás formájában. Az új garanciadíj-támogatás lehetővé teszi, hogy az AVHGA kezessége a beruházás megvalósításának időszakában, valamint az azt követő legfeljebb öt évben teljesen díjmentessé váljon a vállalkozások számára. Az elmúlt években több okból is bővültek az ágazat finanszírozásának kockázatai, de az agrárgarancia segítségével fenntartható, sőt növelhető a bankok finanszírozási hajlandósága. Az alapítvány az új támogatási időszakban is kiemelt célként tekint a nyertes projektekre támogatására, hiszen a kidolgozott, kedvezőbb finanszírozási feltételek növelik a sikeresen megvalósuló beruházások arányát.